INFORME ANUAL de SEGUIMENTO

Título:Máster universitario en educación, diversidade cultural e desenvolvemento comunitario

Curso Académico: 2011-12

1.- DATOS DA UNIVERSIDADE E DO TÍTULO OBXECTO DE SEGUIMENTO

DATOS DA UNIVERSIDADE E DO TÍTULO	
Denominación do título	Master universitario de investigación en educación, diversidade cultural e desenvolvemento comunitario
Códigos identificativos (aplicación Verifica e MEC)	Expediente nº 1570/2009
Rama de coñecemento	Ciencias Sociais
Universidade solicitante	Santiago de Compostela
Centro responsable das ensinanzas conducentes ao título ou, no seu caso, departamento ou instituto	Departamento de Teoría da Educación, Historia da Educación e Pedagoxía Social. Facultade de Ciencias da Educación.
Centro/s onde se imparte o título	Facultade de Ciencias da Educación.
No caso de títulos interuniversitarios, universidade coordinadora e universidade/s participante/s	Non procede.
Responsable do título	Coordinador: María Belén Caballo Villar
Correo electrónico do responsable do título	belen.caballo@usc.es
Curso de implantación do título	2011-2012
Data última acreditación	Sesión Comisión de verificación de 29-07-2009 Resolución de 31 de agosto 2009 del Ministerio de Educación

2.- INFORMACIÓN PÚBLICA QUE A UNIVERSIDADE FACILITA DO TÍTULO

CRITERIO	INFORMACIÓN PÚBLICA	WEB, ENLACES, APLICACIÓNS,...
Descrición do título	Denominación Rama de coñecemento Universidade solicitante Centro responsable das ensinanzas conducentes ao título, ou no seu caso, departamento ou instituto Centro/s onde se imparte o título No caso de títulos interuniversitarios, universidade coordinadora e universidade/s participante/s Tipo de ensinanza Rexime de estudo Periodicidade da oferta Número de plazas de novo ingreso ofertadas	Enlace á memoria: http://www.usc.es/gl/servizos/sxopra/0324_memorias_master_USC Enlace á web propia: http://www.usc.es/dpteheps/
	Número mínimo de créditos europeos de matrícula por estudante e periodo lectivo	Enlace á convocatoria de matrícula: http://www.usc.es/gl/perfis/estudantes/matricula/masteroficial.html
	Normas de permanencia	Enlace ás Normas de permanencia da USC: http://www.usc.es/export/sites/default/gl/servizos/sxopra/descargas/Normas_permanencia_master01_cast_gall.pdf RESOLUCIÓN do 13 de xuño de 2011 pola que se acorda a publicación da normativa sobre permanencia nas titulacións de grao e máster, aprobada no Consello Social do 5 de xuño de 2012.

CRITERIO	INFORMACIÓN PÚBLICA	WEB, ENLACES, APLICACIÓNS,…
	Información sobre a expedición do Suplemento Europeo ao Título	Información sobre a expedición do Suplemento Europeo ao Título: http://www.usc.es/sxa/index.php?vista=normativa&submenu=normas&accion=listado&noticias=no&entrada=56
	Responsable do título Coordinador do título Data da autorización da implantación do título pola Xunta de Galicia Data publicación BOE Data última acreditación	Enlace ao máster: https://www.usc.es/gl/centros/cc_educacion/titulacions.html?plan=13089&estudio=13090&codEstudio=12684&valor=9&orde=true&ano=61 Deberá poñerse a data da resolución de verificación abreviada: Sesión Comisión de verificación de 29-07-2009 Resolución de 31 de agosto 2009 del Ministerio de Educación
	Memoria vixente do título	Enlace á memoria: http://www.usc.es/gl/servizos/sxopra/0324_memorias_master_USC
	Informe final de avaliación previo á verificación	Enlace aos informes da ACSUG: http://www.acsug.es/galego/webs/portada.php
Xustificación	Xustificación do título proposto, argumentando o seu interese académico, científico ou profesional Referentes externos á Universidade Descrición dos procedementos de consulta internos e externos utilizados para a elaboración do plan de estudos	Enlace á memoria http://www.usc.es/gl/servizos/sxopra/0324_memorias_master_USC Enlace ao máster: https://www.usc.es/gl/centros/cc_educacion/titulacions.html?plan=13089&estudio=13090&codEstudio=12684&valor=9&orde=true&ano=61 Enlace á web propia: http://www.usc.es/dpteheps/

CRITERIO	INFORMACIÓN PÚBLICA	WEB, ENLACES, APLICACIÓNS,...
	Procedemento documentado para o establecemento, revisión e actualización da política e os obxectivos da calidade Política de calidade Obxectivos de calidade Plan de mellora (como mínimo será público para estudantes e persoal do centro)	Enlace ao SGIC do centro: https://www.usc.es/fcce/Manual%20do%20Sistema%20de%20Garantia%20Interna%20da%20Facultade%20de%20Ciencias%20da%20Educacion.pdf
Competencias Obxectivos	Obxectivos do título Competencias xerais que os estudantes deben adquirir durante os seus estudos, e que sexan necesarias para outorgar o título Competencias específicas que os estudantes deben adquirir durante os seus estudos, e que sexan necesarias para outorgar o título	Enlace á memoria: http://www.usc.es/gl/servizos/sxopra/0324_memorias_master_USC Enlace ao máster: https://www.usc.es/gl/centros/cc_educacion/titulacions.html?plan=13089&estudio=13090&codEstudio=12684&valor=9&orde=true&ano=61 Enlace á web propia: : http://www.usc.es/dpteheps/
	Procedemento documentado para a definición, revisión e mellora dos obxectivos do plan de estudos Plan de mellora (como mínimo será público para estudantes e persoal do centro)	Enlace ao SGIC do centro: https://www.usc.es/fcce/Manual%20do%20Sistema%20de%20Garantia%20Interna%20da%20Facultade%20de%20Ciencias%20da%20Educacion.pdf
Acceso e admisión de estudantes	Demanda Matrícula	http://www.usc.es/gl/goberno/vrcalidade/datoscalidade.html
	Información previa á matriculación sobre acceso e admisión (criterios de acceso e admisión) Procedementos de acollida e orientación dos estudantes de novo ingreso Condicións ou probas de acceso especiais, se existen Información sobre o apoio e orientación aos estudantes	Enlace á páxina de admisión do SXA: http://www.usc.es/gl/perfis/estudantes/matricula/masteroficial.html Enlace a Vicerreitoría de Calidade http://www.usc.es/gl/goberno/vrcalidade/datoscalidade.html Enlace á memoria:

CRITERIO	INFORMACIÓN PÚBLICA	WEB, ENLACES, APLICACIÓNS,…
		Enlace á web propia: http://www.usc.es/dpteheps/
	Información sobre a transferencia e recoñecemento de créditos	Enlace á páxina web onde aparece a normativa de transferencia de créditos da USC: http://www.usc.es/export/sites/default/gl/normativa/descargas/normatransferrecocreditostituEEES.pdf http://www.usc.es/export/sites/default/gl/servizos/sxopra/descargas/2011_04_15_RR_reconecemento_grao_master.pdf
	Información sobre el curso puente ou de adaptación (deseño curricular, criterios e condicións de acceso), se existe	Non procede
	Información sobre os complementos formativos necesarios, en función da formación previa acreditada polo estudante, se fose o caso	Non procede
	Procedemento documentado para a selección, admisión e matriculación de estudantes	Enlace á páxina de admisión do SXA: http://www.usc.es/gl/perfis/estudantes/matricula/masteroficial.html
	Procedemento documentado para a orientación aos estudantes	Enlace á memoria: http://www.usc.es/gl/servizos/sxopra/0324_memorias_master_USC
	Plan de mellora (como mínimo será público para estudantes e persoal do centro)	
Planificación das ensinanzas	Estrutura do programa formativo: denominación do módulo ou materia, contido en créditos ECTS, organización temporal, carácter obrigatorio ou optativo Distribución temporal Horarios	Enlace ao máster; se hai varias edicións, indicar cales e pór todos os vínculos: http://www.usc.es/gl/servizos/sxopra/0324_memorias_master_USC

CRITERIO	INFORMACIÓN PÚBLICA	WEB, ENLACES, APLICACIÓNS,...
	Mecanismos de coordinación docente Infraestruturas Guías docentes/Programación docente Sistema de avaliación Traballo fin de grao/máster (Comisión, convocatorias, etc.)	Enlace á memoria: http://www.usc.es/gl/servizos/sxopra/0324_memorias_master_USC Enlace á web propia: http://www.usc.es/dpteheps/
	Procedemento documentado para a planificación e desenvolvemento da ensinanza Procedemento documentado para a revisión e mellora do título Procedemento documentado da oferta formativa	Enlace ao SGIC do centro: https://www.usc.es/fcce/Manual%20do%20Sistema%20de%20Garantia%20Interna%20da%20Facultade%20de%20Ciencias%20da%20Educacion.pdf
	Composición, funcións e responsabilidades da comisión académica do título	Enlace á normativa sobre estudos de posgrao: http://www.usc.es/export/sites/default/gl/normativa/descargas/rglestudosoficiaisposgrao.pdf (Regulamento dos estudos de posgrao) http://www.usc.es/export/sites/default/gl/normativa/descargas/rrdesreguestudosposgrao.pdf (R.R. do 2/4/2007 que desenvolve o regulamento de estudos oficiais de posgrao) https://www.usc.es/fcce/Manual%20do%20Sistema%20de%20Garantia%20Interna%20da%20Facultade%20de%20Ciencias%20da%20Educacion.pdf
	Criterios de suspensión do título	Enlace ao SGIC do centro: https://www.usc.es/fcce/Manual%20do%20Sistema%20de%20Garantia%20Interna%20da%20Facultade%20de%20Ciencias%20da%20Educacion.pdf

CRITERIO	INFORMACIÓN PÚBLICA	WEB, ENLACES, APLICACIÓNS,…
	Desenvolvemento da ensinanza	Enlace á memoria: http://www.usc.es/gl/servizos/sxopra/0324_memorias_master_USC
	Procedemento documentado para a suspensión do título Procedemento documentado para a xestión de incidencias, reclamacións e suxestións Procedemento documentado para a expedición de títulos oficiais	Enlace ao SGIC do centro: https://www.usc.es/fcce/Manual%20do%20Sistema%20de%20Garantia%20Interna%20da%20Facultade%20de%20Ciencias%20da%20Educacion.pdf http://www.usc.es/sxa/index.php?vista=titulos
	Perfil de ingreso recomendado Perfil de egreso	Enlace á memoria: http://www.usc.es/gl/servizos/sxopra/0324_memorias_master_USC
	Normativa académica do curso	Enlace á convocatoria de matrícula de 2011-12: http://www.usc.es/gl/perfis/estudantes/matricula/masteroficial.html
	Baremo empregado no proceso de admisión Calendario de pre-inscripción Listados de admitidos/excluidos (provisional, definitivo)	Enlace á páxina de admisión do SXA: http://www.usc.es/gl/perfis/estudantes/matricula/masteroficial.html
	Información sobre o seguro escolar	Enlace á páxina web da USC: http://www.usc.es/es/servizos/oiu/seguro_escolar.html
	Información sobre o servizo de asesoramento e promoción do estudante	Enlace á OIU: http://www.usc.es/gl/servizos/oiu/
	Información sobre o servizo de apoio ao emprego	Enlace á páxin web da USC: http://www.usc.es/gl/servizos/saee/aol/

CRITERIO	INFORMACIÓN PÚBLICA	WEB, ENLACES, APLICACIÓNS,...
	Información sobre cursos a estudantes	Enlace á OIU http://www.usc.es/gl/servizos/oiu/
	Información sobre actividades culturais, deportivas e de voluntariado	Enlace á vicerreitoría de Estudantes, Cultura e Formación Continua: http://www.usc.es/gl/goberno/vrestudantes/
	Información sobre a mobilidade	Enlace á ORE: http://www.usc.es/gl/servizos/ore/ Enlace a Vicerreitoría de Calidade http://www.usc.es/gl/goberno/vrcalidade/datoscalidade.html
	Información sobre as prácticas externas, se as houbese Información sobre o plan de acción titorial	Enlace á memoria: http://www.usc.es/gl/servizos/sxopra/0324_memorias_master_USC
	Normativa académica	Enlace ás normas de Xestión Académica: http://www.usc.es/export/sites/default/gl/normativa/descargas/normasxestionacademica.pdf Enlace á covocatoria de matrícula 2011-12: http://www.usc.es/gl/perfis/estudantes/matricula/masteroficial.html

CRITERIO	INFORMACIÓN PÚBLICA	WEB, ENLACES, APLICACIÓNS,…
	Procedemento documentado dos perfís de ingreso/egreso e captación de estudantes Procedemento documentado para a selección, admisión e matriculación de estudantes Procedemento documentado de orientación aos estudantes	Enlace ao SGIC do centro: https://www.usc.es/fcce/Manual%20do%20Sistema%20de%20Garantia%20Interna%20da%20Facultade%20de%20Ciencias%20da%20Educacion.pdf Enlace ao Departamento http://www.usc.es/dpteheps/
	Procedemento documentado de mobilidade dos estudantes Procedemento documentado de prácticas externas, se as houbese Procedemento documentado de orientación profesional Plan de mellora (como mínimo será público para estudantes e persoal do centro)	Enlace a Vicerreitoría de Calidade http://www.usc.es/gl/goberno/vrcalidade/datoscalidade.html
Recursos humanos	Descrición do profesorado Descrición de outros recursos humanos necesarios e dispoñibles para levar a cabo o plan de estudos	Enlace á memoria: http://www.usc.es/gl/servizos/sxopra/0324_memorias_master_USC
	Procedemento documentado da política do PDI e PAS Procedemento documentado da xestión do PDI e PAS (captación, selección, formación, avaliación) Plan de mellora (como mínimo será público para estudantes e persoal do centro)	Enlace a Vicerreitoría de Calidade http://www.usc.es/gl/goberno/vrcalidade/datoscalidade.html Enlace á memoria: http://www.usc.es/gl/servizos/sxopra/0324_memorias_master_USC Enlace ao Servizo de PDI: http://www1.usc.es/webvprof/inicio.asp

CRITERIO	INFORMACIÓN PÚBLICA	WEB, ENLACES, APLICACIÓNS,…
		Enlace ao Servizo de Xestión de Persoal: http://www1.usc.es/persoal/welcome.htm Enlace ao SGIC do centro: https://www.usc.es/fcce/Manual%20do%20Sistema%20de%20Garantia%20Interna%20da%20Facultade%20de%20Ciencias%20da%20Educacion.pdf
Recursos materiais e servizos	Aulas e seminarios Espazo do persoal académico Laboratorios Salas de informatica Salas de estudo Outros espazos para os estudantes Biblioteca Servizos dispoñibles Espazos para os representantes de estudantes Outros equipamentos	Enlace á memoria: http://www.usc.es/gl/servizos/sxopra/0324_memorias_master_USC Enlace á páxina web do centro: https://www.usc.es/gl/centros/cc_educacion/index.html Enlace a Vicerreitoría de Calidade http://www.usc.es/gl/goberno/vrcalidade/datoscalidade.html
	Procedemento documentado da xestión dos recursos materiais Procedemento documentado sobre a xestión dos servizos Plan de mellora (como mínimo será público para estudantes e persoal do centro)	Enlace ao SGIC do centro: https://www.usc.es/fcce/Manual%20do%20Sistema%20de%20Garantia%20Interna%20da%20Facultade%20de%20Ciencias%20da%20Educacion.pdf

CRITERIO	INFORMACIÓN PÚBLICA	WEB, ENLACES, APLICACIÓNS,...
Resultados previstos	Taxa de rendemento Taxa de abandono Taxa de eficiencia Taxa de graduación Outras taxas que o título fai públicas (SGIC) Taxas de inserción laboral	Enlace a Vicerreitoría de Calidade http://www.usc.es/gl/goberno/vrcalidade/datoscalidade.html
	Procedemento documentado para valorar o progreso e os resultados de aprendizaxe dos estudantes Procedemento documentado de satisfacción, expectativas e necesidades Procedemento documentado para a avaliación do aprendizaxe Procedemento documentado para o control de resultados académicos Procedemento documentado para a definición, revisión e mellora dos obxectivos do plan de estudos Procedemento documentado de información pública Plan de mellora (como mínimo será público para estudantes e persoal do centro)	Enlace ao SGIC do centro: https://www.usc.es/fcce/Manual%20do%20Sistema%20de%20Garantia%20Interna%20da%20Facultade%20de%20Ciencias%20da%20Educacion.pdf Enlace a Vicerreitoría de Calidade http://www.usc.es/gl/goberno/vrcalidade/datoscalidade.html
Sistema de garantía da calidade	Órgano responsable do sistema de garantía da calidade do título	Enlace ao SGIC do centro https://www.usc.es/fcce/Manual%20do%20Sistema%20de%20Garantia%20Interna%20da%20Facultade%20de%20Ciencias%20da%20Educacion.pdf Enlace a Vicerreitoría de Calidade http://www.usc.es/gl/goberno/vrcalidade/datoscalidade.html

CRITERIO	INFORMACIÓN PÚBLICA	WEB, ENLACES, APLICACIÓNS,…
	De ser o caso, planificación estratéxica Procedementos documentados de avaliación e mellora da calidade da ensinanza e o profesorado Procedementos documentados para garantizar a calidade das prácticas externas e os programas de mobilidade Procedementos documentados de análise da inserción laboral dos graduados e da satisfacción coa formación recibida Procedemento documentado para o análise da satisfacción dos distintos colectivos implicados (estudantes, persoal académico e de administración e servizos, etc.) Procedemento documentado para o análise e atención ás suxestións ou reclamacións Procedemento documentado de suspensión/extinción do título Manual do SGIC Informe final de certificación do SGIC Listado de documentos en vigor do SGIC Plan de mellora (como mínimo será público para estudantes e persoal do centro)	Enlace ao SGIC do centro: https://www.usc.es/fcce/Manual%20do%20Sistema%20de%20Garantia%20Interna%20da%20Facultade%20de%20Ciencias%20da%20Educacion.pdf Enlace a Vicerreitoría de Calidade http://www.usc.es/gl/goberno/vrcalidade/datoscalidade.html Enlace á Oficina de Análise de Reclamacións (OAR): http://www.usc.es/gl/servizos/oar/
Calendario de implantación	Cronograma de implantación do título Información sobre a adaptación, no seu caso, dos estudantes dos estudos existentes ao novo plan de estudos Ensinanzas que se extinguen pola implantación do correspondente título proposto	Enlace a Vicerreitoría de Calidade http://www.usc.es/gl/goberno/vrcalidade/datoscalidade.html

3.- VALORACIÓN DO CUMPRIMENTO DO PROXECTO ESTABLECIDO E OS RESULTADOS OBTIDOS, DETECCIÓN DE BOAS PRÁCTICAS, DESVIACIÓNS E TOMA DE DECISIÓNS.

Descrición do título							
Valorarase o criterio de "Descrición do título" da memoria para a solicitude de verificación de títulos oficiais (anexo I do Real Decreto 861/2010).							
Valoración xeral do grao de cumprimento do criterio							
Satisfactoria	**A**	**Suficiente**	**B**	**Insuficiente**	**C**	**Ausencia de evidencias documentais**	**D**
Reflexión (xustificación da valoración) / Conclusións: Despois de tres anos da súa implantación, comezando xa o cuarto curso, a Comisión Académica considera moi satisfactorio a denominación do título, xa que segue a responder plenamente ás consideracións establecidas no seu momento tanto para a súa implantación como para o seu desenvolvemento. Isto é así, en relación coa súa orientación investigadora, que ten por obxectivo principal a formación para a investigación e acceder ao doutoramento, como tamén respeto das circunstancias actuais, xa apuntadas no seu momento, que fan da educación un dos factores fundamentais do desenvolvemento económico, social, político, cultural..., o que implica a necesidade de profundar no coñecemento dos mecanismos que permiten acceder a maiores niveis de calidade educativa, non so nos procesos formais, senón tamén nos procesos educativos non regrados, moi relacionados coa educación ao longo da vida, que é unha das liñas fundamentais do programa. Neste sentido, o título recolle ademais dúas ideas moi importantes tanto na sociedade, en xeral, como na educación, en particular: a diversidade cultural, cada vez máis patente no mundo globalizado actual, e o desenvolvemento comunitario, dende a perspectiva da cultura da sustentabilidade. É dicir, co título trátase de por de manifesto a necesidade de formar especialistas en investigación en temas altamente relevantes para a sociedade, relacionando tres ámbitos esenciais: a educación, a diversidade cultural e o desenvolvemento comunitario. Isto comporta tratar de profundar na investigación educativa para mellorar os procesos educativos que tenden á mellora da sociedade, no seu conxunto e de xeito especial no que atinxe ao seu desenvolvemento sostible (económico, social, político, cultural, educativo...) e, ao mesmo tempo, establecer os mecanismos para a cooperación entre culturas e nacións, sobre todo, como xa comentamos, no mundo globalizado no que nos toca vivir. En definitiva, entendemos que o título debe manterse tal e como foi xustificado e matizado no seu momento na Memoria que se presentou para a súa verificación, por responder non só aos obxectivos e ás expectativas que se tiñan hai tres anos, senón tamén á realidade actual que confirma a liña de traballo deseñada e trazada naquel momento, xa que cómpre destacar a influencia da educación no desenvolvemento da sociedade, e fundamentalmente, na boa gobernanza das comunidades. Neste sentido, entendemos que non é necesario facer propostas de mellora nin modificacións no exposto na devandita Memoria. En canto á matricula no curso 2011-12 sinalar que de trinta e tres matriculados dezaoito -é dicir, máis da metade- acadaron satisfactoriamente as competencias e os obxectivos en dito curso. Nove non remataron e están matriculados no ano académico 2012-13 por teren suspensas máis de unha materia e							

seis son alumnos que se incorporaron na súa maioría ao mercado laboral e que só lles falta -en xeral- superar a materia de Traballo Fin de Master. As cualificacións acadadas polo alumnado que rematou o master no curso 2011-12 podénse considerar medias-altas. A posibilidade de cursar o master en dous anos só foi solicitada por unha alumna. O master imparte a súa docencia fundamentalmente en galego (por ser galego falante a maioría do profesorado) e en castelán. Ben é certo que o departamento mostra unha grande sensibilidade cara os alumnos foraneos da nosa comunidade e facilítalles documentación escrita e explicacións na lingua que sexa precisa para acadar unha comunicación óptima.
BOAS PRÁCTICAS:
PROPOSTAS DE MELLORA:

BREVE DESCRICIÓN DAS MODIFICACIÓNS	**XUSTIFICACIÓN DAS MODIFICACIÓNS**

Xustificación							
Valorarase o criterio de "Xustificación" da memoria para a solicitude de verificación de títulos oficiais (anexo I do Real Decreto 861/2010) e a directriz de "Política e obxectivos de calidade da formación" do Programa FIDES-AUDIT.							
Valoración xeral do grao de cumprimento do criterio							
Satisfactoria	**A**	**Suficiente**	**B**	**Insuficiente**	**C**	**Ausencia de evidencias documentais**	**D**

Reflexión (xustificación da valoración) / Conclusións:

A valoración que a Comisión Académica fai da política e dos obxectivos de calidade da formación é "satisfactoria", por entender que nestes tres anos que leva impartíndose o Máster estase a cumprir tal e como se formularon na Memoria.

A) Así, para a toma de decisións, desde o principio decidiuse no Consello do Departamento solicitar ao grupo de Doutores do mesmo que se encargara de elaborar a proposta de Máster, polo que o propio Consello de Departamento converteuse na Comisión Académica do Máster, só substituíndo os representantes dos alumnos no Consello polos representantes do alumnado do Máster. Ademais, para as decisións urxentes ou de trámite delegouse na Comisión Permanente do Departamento.

B) Na Comisión Académica poden participar todos os profesores que imparten docencia no Máster, por ser todos eles membros do Departamento, non habendo ningún externo, a non ser que sexa convidado. Así mesmo, participan os representantes do alumnado do Máster, aínda que neste caso, a súa participación, podemos dicir que é reducida e esporádica, fundamentalmente polo procedemento da súa elección: non se renovan todos os anos e cando son elixidos a maioría das veces toman posesión e non volven aparecer. Trátase de suplir este déficit a través de reunións periódicas entre profesorado e alumnado.

Doutra banda, continúan participando como informantes e facendo propostas o alumnado dos cursos anteriores que se incorporaron ao doutoramento e están no período de elaboración da súa tese.

Ademáis, o Departamento e os seus grupos de investigación manteñen estreitas relacións, como xa se expoñía na Memoria, con investigadores e especialistas do campo temático de estudo; feito que se constata polos distintos profesores convidados que dende o antigo programa de doutoramento con mención de calidade -do que provén o Máster- ata a actualidade veñen participando. Tamén se han de engadir os diferentes másteres propios, Cursos de especialización e cursos de verán organizados polo profesorado do Departamento, xa que todos eles atopánse moi ligados á temática do Master.

C) Como xa se expuxo, a toma de decisións lévase a termo na Comisión Académica ou na súa Comisión Permanente, neste último caso a decisión debe ser confirmada polo pleno. Corresponde ao coordinador implementalas, coa colaboración da dirección e administración do Departamento e da administración do Centro que está asignada aos másteres.

D) A información é recollida de diferentes formas e en distintos momentos. Nas reunións dos profesores cando se planifican as diversas materias e seminarios. Do alumnado, que nestes caso ten catro vías: a primeira cando fai chegar ao profesorado, en xeral, ou a coordinador, en

particular as súas demandas, necesidades, problemas, suxestións ou expectativas. A segunda, a través das reunións periódicas que se celebran con eles; a terceira, cando participan na Comisión Académica, a cuarta a través das enquisas que fai todos os anos o Vicerreitorado de Responsabilidade Social e Calidade para coñecer a opinión dos estudantes das diferentes titulacións. O resto da información obténse a través dos contactos que o profesorado ten cos exalumnos, basicamente cos que están a facer a tese, algúns deles bolseiros de investigación dos diferentes programas, así como coas asociacións científicas e profesionais, e cos grupos de investigación cos que se manteñen relacións de traballo e colaboración.

E) Todas as decisión aprobadas pola Comisión Académica para a mellora son aplicadas e levadas a efecto polas persoas que corresponda, polo coordinador do master ou polo Departamento. Tamén son remitidas ao Decanto do centro para que se poñan en práctica no ámbito das súas competencias (horarios e espazos), e mesmo a Universidade, no que respecta á matrícula ou á modificación do Plan de Organización Docente.

BOAS PRÁCTICAS:

PROPOSTAS DE MELLORA:

CRITERIO	
Denominación da proposta	Elección de representantes do alumnado na comisión académica
Punto débil detectado	Escasa presenza de estudantado na comisión académica
Ámbito de aplicación	Comisión académica do master
Responsable da súa aplicación	Equipo reitoral da Universidade (responsable da convocatoria de eleccións)
Obxectivos específicos	Acadar representación do sector de alumnado na Comisión Académica do Master
Actuacións a desenvolver	Solicitar ao reitorado a convocatoria de eleccións
Periódo de execución	O que se estipule según lei
Recursos/financiamento	Recursos humanos da universidade
Responsable do seguimento	Reitorado e Departamento
Indicadores de execución	Convocatoria de eleccións
Observacións	
A cumprimentar só se foi executada (total ou parcialmente)	
Nivel de cumprimento	Estase en espera de resposta por parte do equipo reitoral tras a consulta oportuna mediante escrito.
Resultados obtidos	Tras consultas oportunas estase a cursar a demanda non só para este master senón para o conxunto dos da USC.
Grao de satisfacción	Baixo

Accións correctoras a desenvolver	Insistir na solicitude ante o Reitorado

CRITERIO	
Denominación da proposta	Establecer reunións periódicas co estudantado para coñecer a marcha do curso.
Punto débil detectado	Escasa retroalimentación no proceso de ensinanza aprendizaxe co alumnado.
Ámbito de aplicación	Alumnado do master
Responsable da súa aplicación	Coordinadora do master
Obxectivos específicos	- Coñecer a realidade do master dende a perspectiva do estudantado. - Valorar a consecusión de obxectivos e competencias do master.
Actuacións a desenvolver	Reunións periódicas do equipo docente co estudantado matriculado no master.
Periodo de execución	Curso 2011-12. Cronograma de aplicación: 10-10-2011 19-12-2011 16-04-2012
Recursos/financiamento	Recursos claustro docente do master
Responsable do seguimento	Comisión Académica do master
Indicadores de execución	
Observacións	
A cumprimentar só se foi executada (total ou parcialmente)	
Nivel de cumprimento	100%
Resultados obtidos	Mellor coñecemento da visión que sobre o master ten o alumnado.
Grao de satisfacción	Alto
Accións correctoras a desenvolver	

CRITERIO	
Denominación da proposta	Mellorar o procedemento de cumprimentación das enquisas realizadas polo vicerreitorado correspondente para coñecer a opinión dos alumnos sobre a docencia e a valoración do profesorado
Punto débil detectado	Falta de resultados cuantitativos da avaliación do alumnado.

Ámbito de aplicación	Alumnado dos master oficiais da USC
Responsable da súa aplicación	Vicerreitoría de Calidade e Comisión Académica.
Obxectivos específicos	Acadar resultados cuantitativos das valoracións de organización, xestión e proceso de ensino aprendizaxe do alumnado.
Actuacións a desenvolver	Axustar o calendario de aplicación das enquisas de avaliación da actividade do master (Ver anexo I)
Periódo de execución	Posta en práctica no curso 2012-13
Recursos/financiamento	Vicerreitorado de Calidade e Comisión Acadéncia.
Responsable do seguimento	Comisión Académica.
Indicadores de execución	- Número de equisas cubertas - Establecemento de novos periodos de avaliación
Observacións	
A cumprimentar só se foi executada (total ou parcialmente)	
Nivel de cumprimento	Alto (estase a desenvolver).
Resultados obtidos	Lixeiro incremento da cumprimentación das enquisas.
Grao de satisfacción	Medio
Accións correctoras a desenvolver	Seguir insistindo ao alumnado para que aumente a súa participación nesta tarefa.

BREVE DESCRICIÓN DAS MODIFICACIÓNS	**XUSTIFICACIÓN DAS MODIFICACIÓNS**

ANEXO I

DATAS DE AVALIACIÓN SEMINARIOS PRIMEIRO SEMESTRE
Do 19-11-2010 ao 26-11-2012, aberta a aplicación para avaliar as materias:

P3091101: Metodoloxía da Investigación Histórico-Comparada en educación
P3091102: Metodoloxías Cualitativas na Investigación Socioeducativa
P3091103: Metodoloxía do Deseño e Avaliación de Programas Socioeducativos
P3091104: Metodoloxía da Investigación para o cambio Socioeducativo
P3091105: A toma de Decisións en Política Educativa
P3091106: A Educación para a Cidadanía e a Interculturalidade: Dereitos Humanos, Familia e Aprendizaxe Cooperativa.

Do 26-11-2012 ao 10-12-2012, aberta a aplicación para avaliar a materia:

P3091201: Políticas Educativas, Inmigración e Benestar Social

Do 13-12-2012 ao 20-12-2012, aberta a aplicación para avaliar a materia:

P3091203: Educación en Valores: Sociedade Civil e Desenvolvemento Cívico

Do 19-12-2012 ao 28-12-2012, aberta a aplicación para avaliar a materia:

P3091209: Educación Social e Políticas Culturais

Do 21-12-2012 ao 28-12-2012, aberta a aplicación para avaliar a materia:

P3091202: Educación e Cidadanía na Historia Europea

DATAS DE AVALIACIÓN SEMINARIOS SEGUNDO SEMESTRE

Do 07.02.2013 ao 14.02.2013, aberta a aplicación para avaliar a materia:

P3091107: Educación, Cultura e Desenvolvemento Comunitario Local
Do 19.02.2013 ao 26.02.2013, aberta a aplicación para avaliar a materia:

P3091204: Problemática Pedagóxica e Antropolóxica da Cultura

Do 25.02.2013 ao 04.03.2013, aberta a aplicación para avaliar a materia:

P3091205: Xénero e Educación Social

Do 04.03. 2013 ao 11.03.2013aberta a aplicación para avaliar a materia:

P3091211: A Conciliación dos Tempos Educativos e Sociais

Do 18.03.2013 ao 01.04.2013, aberta a aplicación para avaliar a materia:

P3091206: Educación, Emocións e Afectividade

Do 15.03.2013 ao 05.04.2013, aberta a aplicación para avaliar a materia:

P3091207: Persoas Maiores, Memoria Comunitaria e Patrimonio Educativo

Do 05.04.2013 ao 12.04.2013, aberta a aplicación para avaliar a materia:

P3091208: A relación da Institución Libre de Ensinanza cos Movementos Pedagóxicos Europeos

Do 09.04.2013 ao 16.04.2013, aberta a aplicación para avaliar a materia:

P3091210: Sociedade Civil, Inmigración e Participación Social para o Desenvolvemento Comunitario

Competencias / Obxectivos							
Valorarase o criterio de "Competencias" da memoria para a solicitude de verificación de títulos oficiais (anexo I do Real Decreto 861/2010) e a directriz de "Obxectivos do plan de estudos" do Programa FIDES-AUDIT.							
Valoración xeral do grao de cumprimento do criterio							
Satisfactoria	**A**	**Suficiente**	**B**	**Insuficiente**	**C**	**Ausencia de evidencias documentais**	**D**

Reflexión (xustificación da valoración) / Conclusións:

Pola experiencia destes tres últimos anos, a Comisión académica entende que a relación entre os obxectivos e as competencias é satisfactoria, así se constata nos resultados obtidos. Quizáis habería que facer unha excepción, no que atinxe ao traballo Fin de Máster, xa que o número de informes concluídos e defendidos é inferior ao que se establecía na Memoria. Isto entendemos que obedece a que a normativa estipulou que os estudos duraran só un ano académico. É de destacar que dende a Comisión de doutores que elaboraron a memoria, propúñase unha titulación de dous anos a semellanza do antigo curso de doutoramento, un primeiro ano de docencia e un segundo para a realización do traballo Fin de Máster, como equivalente ao Traballo de Investigación Tutelado. A proposta foi desestimada ao considerarse que o alumnado acadaría nun ano os obxectivos e as competencias establecidos para todos os módulos do programa de estudos.

Dunha maneira máis concreta, no que respecta aos obxectivos débese consignar o seguinte:

a) Os primeiros responsables de comprobar se os alumnos acadaron os coñecementos requeridos, aptitudes e destrezas son os profesores e profesoras encargados da docencia das diferentes materias e seminarios ou, no caso do Traballo Fin de Máster, o tribunal encargado de xulgalo, previa aprobación polo titor do mesmo.

b) Os interesados, neste caso basicamente o alumnado, teñen, como se establece nos distintos programas das materias, a posibilidade de analizar co profesor ou o conxunto de profesores a nota e o nivel de logro dos obxectivos acadados, é dicir; o grao de coñecementos, aptitudes, destrezas e competencias obtidos na materia.

c) A Comisión Académica entende que deben seguir manténdose os mesmos obxectivos e competencias, agrupándoos para unha mellor comprensión.

d) A información para a revisión orientada á mellora da política e os procedementos de admisión recóllese e analízase a partir da avaliación realizada polo profesorado mediante as probas que efectua para controlar o logro dos obxectivos por parte do alumnado. Tamén se utilizan como fonte informativa os veredictos dos tribunais que se constituén para xulgar os Traballos Fin de Máster.

e) En canto á implementación de melloras entréndese que, non procede a modificación das competencias nin dos obxectivos. En todo caso, de modificarse algún extremo, referiríase aos procedementos para obter a información, optimizar a docencia ou mellorar as condicións materiais nas que esta se desenvolve.

BOAS PRÁCTICAS:

PROPOSTAS DE MELLORA:

CRITERIO	
Denominación da proposta	A proposta que se formula non corresponde decidir sobre ela á Comisión Académica, senón a outras instancias universitarias. Consistiría na posibilidade de que ao tratarse dun Máster de investigación, puidera realizarse ao longo de 2 anos. No primeiro desenvolveríase a docencia e, no segundo, executaríase exclusivamente o Traballo Fin de Máster. Na práctica isto é o que adoita acontecer, xa que a maioría do alumnado remata a docencia na primeira anualidade, sendo moi poucos os que conseguen defender nela o TFM, deixando a súa elaboración e presentación para convocatorias posteriores. Certo é que este dato mellorar cuantitativamente no curso 2011-12, sen embargo o perfil do alumnado indica que conxugan en numerosos casos a súa formación contínua co seu desempeño profesional.
Punto débil detectado	A porcentaxe de éxito no máster no caso da primeira matrícula aproxímase ao 75%.
Ámbito de aplicación	Normativa xeral de master
Responsable da súa aplicación	Equipo de goberno da USC
Obxectivos específicos	Mellorar o grao de éxito de alumno que remata o master.
Actuacións a desenvolver	Desde a Comisión Académica do Máster concienciar ao alumnado para que lle adique, na medida do posible, máis tempo ao traballo do master e en especial, ao TFM para poder acadar o título no prazo de un ano.
Periódo de execusión	Curso académico 2012-13
Recursos/financiamento	
Responsable do seguimento	Comisión Académica o Master
Indicadores de execusión	Aumento da porcentaxe de alumnado que acada o título nun ano.
Observacións	
A cumprimentar só se foi executada (total ou parcialmente)	
Nivel de cumprimento	
Resultados obtidos	
Grao de satisfacción	

Accións correctoras a desenvolver	

CRITERIO	
Denominación da proposta	Atendendo á recomendación de reducir ou agrupar o número de competencias
Punto débil detectado	Importante número de competencias propostas na memoria do master
Ámbito de aplicación	Memoría do master
Responsable da súa aplicación	Comisión Académica
Obxectivos específicos	Reorganizar e reducir o número de competencias e mesmo de obxectivos.
Actuacións a desenvolver	Comezouse a traballar neste punto e estase a realizar un labor de actualización de programas e reagrupación de competencias, nunha primeira fase cos coordenadores de cada materia (que nos ocupará ata o mes de febreiro de 2013). Traballarase posteriromente e de forma colexiada na comisión académica do master, estando prevista a finalización do informe definitivo para o mes de xuño.
Periódo de execución	Curso académico 2012-13
Recursos/financiamento	O profesorado implicado na xestión e docencia do master
Responsable do seguimento	Coordinadora do master e director do Departamento.
Indicadores de execución	Fases de traballo acadadas en cada periódo de execución.
Observacións	
A cumprimentar só se foi executada (total ou parcialmente)	
Nivel de cumprimento	Medio. Estase a desenvolver co compromiso do equipo docente do master.
Resultados obtidos	Os previstos neste momento.
Grao de satisfacción	Alto
Accións correctoras a desenvolver	

BREVE DESCRICIÓN DAS MODIFICACIÓNS	**XUSTIFICACIÓN DAS MODIFICACIÓNS**

Acceso e admisión de estudantes							
Valorarase o criterio de "Acceso e admisión de estudantes" da memoria para a solicitude de verificación de títulos oficiais (anexo I do Real Decreto 861/2010) e a directriz de "Política e procedementos de admisión" do Programa FIDES-AUDIT.							
Valoración xeral do grao de cumprimento do criterio							
Satisfactoria	**A**	**Suficiente**	**B**	**Insuficiente**	**C**	**Ausencia de evidencias documentais**	**D**

Reflexión (xustificación da valoración) / Conclusións:

Se ben a selección dos candidatos corresponde ao Departamento, realmente non está a participar nela de maneira efectiva, fundamentalmente debido a que dende o goberno da USC suxeriuse que de non se cubriren todas as prazas ofertadas (25) admitíranse todos os alumnos que o solicitaran e cumpriran co requisito de estar en posesión dalgunha das titulacións esixidas para acceder ao Máster.

Polo tanto, aínda que se establecen uns criterios específicos, estes só se aplicarían no suposto de que a demanda fose superior á oferta. Por este motivo, nos últimos anos o departamento ou a Comisión Académica non participou na selección e admisión do alumnado, e o órgano responsable neste caso veu sendo a Unidade de Xestión Académica.

Neste sentido, a Comisión Académica entende que a valoración deste apartado sería suficiente. A pesar de que ten dúbidas razoables de que haxa alumnos matriculados, fundamentalmente varios Erasmus-Mundus, que ademais de non ocupar praza, cheguen a rematar o curso defendendo o Traballo Fin de Máster.

Entendemos que a Memoria é coherente con respecto aos criterios de admisión e aos obxectivos xerais do programa, pero a non aplicación estrita e rigorosa dos criterios específicos do Máster, sendo reemplazados por outros de tipo xeral establecidos pola USC, fan que esa coherencia diminúa.

Dende a Comisión Académica e o Departamento enténdese que terían que se estudar as alternativas que se poden establecer para conciliar os criterios específicos de selección do Máster, que restrinxen o acceso do alumnado, e os criterios xerais da Universidade, que trata de que todas as titulacións ofertadas acaden o número máximo de matrículas posibles.

Ademais, outro inconveniente da normativa xeral, radica nos prazos nos que se realiza a matrícula por parte do estudantado. Esta pódese abrir e pechar en diferentes momentos en función das prazas que non se cubren, de tal maneira que se flexibiliza en exceso os tempos, producíndose, como aconteceu o primeiro ano, que ingresen alumnos cando o periodo docente dalgunhas materias xa tiña rematado, cousa que se repite cos alumnos dos programas de mobilidade en xeral e cos alumnos do programa Erasmus Mundus en particular.

BOAS PRÁCTICAS:

PROPOSTAS DE MELLORA:

CRITERIO	
Denominación da proposta	Tratar de harmonizar no posible os criterios específicos do Máster cos xerais da USC, con preferencia dos primeiros.

Punto débil detectado	Alumnado cunha formación escasamente axeitada para cursar un máster de investigación (boa parte dos estudantes aceden desde unha diplomatura).
Ámbito de aplicación	Curso 2012-2013
Responsable da súa aplicación	Departamento de Teoría Da Educación, Historia da Educación e Pedagoxía Social Departamento de admisicón da USC
Obxectivos específicos	Aplicar na selección tamén os criterios propios.
Actuacións a desenvolver	
Periódo de execución	Curso 2012-13
Recursos/financiamento	
Responsable do seguimento	Director do Departamento
Indicadores de execución	Adecuación da formación do alumnado as esixencias do master (criterios propios).
Observacións	
A cumprimentar só se foi executada (total ou parcialmente)	
Nivel de cumprimento	Nulo
Resultados obtidos	Non se acadaron
Grao de satisfacción	Nulo
Accións correctoras a desenvolver	

CRITERIO	
Denominación da proposta	Procurar que o período de formalización da matrícula remate antes do inicio das clases.
Punto débil detectado	Alumnos que se matriculan en forma e prazo cando a docencia do máster xa está iniciada (nalgúns casos, con materias troncais xa impartidas).
Ámbito de aplicación	Curso 2012-13
Responsable da súa aplicación	Departamento de Teoría Da Educación, Historia da Educación e Pedagoxía Social Departamento de admisicón da USC
Obxectivos específicos	Empezar as clases con todo o alumnado matriculado
Actuacións a desenvolver	
Periódo de execución	Curso 2012-13
Recursos/financiamento	
Responsable do seguimento	Director do Departamento
Indicadores de execución	Peche da matrícula antes do comezo das clases.
Observacións	

A cumprimentar só se foi executada (total ou parcialmente)	
Nivel de cumprimento	Nulo
Resultados obtidos	Non se acadaron
Grao de satisfacción	Nulo
Accións correctoras a desenvolver	

BREVE DESCRICIÓN DAS MODIFICACIÓNS	**XUSTIFICACIÓN DAS MODIFICACIÓNS**

Planificación das ensinanzas							
Valorarase o criterio de "Planificación das ensinanzas" da memoria para a solicitude de verificación de títulos oficiais (anexo I do Real Decreto 861/2010) e as directrices de "Planificación da ensinanza", "Garantía da calidade dos programas formativos" e "Xestión do proceso de ensinanza-aprendizaxe" do Programa FIDES-AUDIT.							
Valoración xeral do grao de cumprimento do criterio							
Satisfactoria	**A**	**Suficiente**	**B**	**Insuficiente**	**C**	**Ausencia de evidencias documentais**	**D**

Reflexión (xustificación da valoración) / Conclusións:

En xeral a Comisión Académica entende que a planificación das ensinanzas é satisfactoria, aínda que poderían facerse diversas matizacións en función das directrices que se analizan neste apartado, xa que o grao de satisfacción é maior nas directrices de "planificación das ensinanzas" e "garantía de calidade dos programas formativos" e, pola contra algo máis baixa nalgúns aspectos da directriz "xestión do proceso de ensinanza-aprendizaxe", precisamente naqueles que non se controlan desde a propia Comisión Académica ou o Departamento.

No que fai referencia á directriz de "planificación das ensinanzas" cómpre dicir que se está a cumprir co establecido na Memoria do Máster, producíndose unha grande coherencia entre os obxectivos do programa e a programación xeral e cos programas dos diferentes módulos e materias. Este aspecto aparece reflectido todos os anos na publicación dun documento, en formato libro (desde este curso académico, en soporte electrónico), no cal se recolle a información xeral do Máster e os programas das materias, agrupados por módulos. Neles detállanse entre outros extremos os contidos, a bibliografía e o tipo de avaliación.

De maneira máis concreta consideramos oportuno precisar o seguinte:

a) O órgano que aproba en primeira instancia os programas das materias é o Consello de Departamento por ser o responsable, como xa apuntamos, de toda a docencia do Máster. A continuación a Facultade de Ciencias da Educación, por ser o centro ao que está adscrita a titulación. Neste sentido, a planificación da docencia corresponde ao Departamento e os horarios e espazos á Facultade.

b) Os diferentes grupos de interese participan en diversos momentos e instancias. Nunha primeira fase, os profesores das materias, que elaboran o programa en función dos obxectivos e das competencias e dos descritores establecidos na Memoria. No caso de ser varios os docentes que imparten unha materia ou seminario coordínanse para elaborar un programa común; e todos os que integran o mesmo módulo coordínanse para tratar de acadar en conxunto os obxectivos, competencias e contidos programados para ese módulo. Por iso téntase que, ademais, en cada materia haxa unha sesión conxunta con todo o profesorado que a imparte que garanta esa coordinación. A continuación corresponde ao Consello do Departamento aprobar ditos programas. O alumndo pode participar a través dos seus representantes na Comisión Académica, así como durante as clases –nos tempos de coloquio-, conforme se vai desenvolvendo o programa.

c) O deseño, a aprobación e implementación da planificación do ensino son as que se estableceron na Memoria. Na súa redacción participaron, como xa se apuntou, todo o profesorado doutor que viña impartindo docencia no programa de doutoramento con mención de calidade que era

competencia exclusiva do Departamento. A partir de entón fóronse incorporando na toma de decisións os novos profesores que se adscribiron ao Departamento.

d) A recollida da información realízase, fundamentalmente, a través das diferentes probas e procesos de interacción que o profesorado promove e coordena ao longo da súa práctica docente, así como por medio das suxestións que o propio alumnado e profesorado invitado fan chegar á Coordinadora do Máster. Tamén se teñen en conta os resultados das enquisas aplicadas ao alumnado, tanto por parte da Universidade, de maneira xeral, coma por parte dos propios profesores nas materias das que se responsablizan.

e) As melloras que se producen, vanse vendo reflectidas nos programas das materias, tanto no que fai referencia á metodoloxía de ensino como en canto ós contidos e á avaliación. Neste sentido, o responsable é o corpo docente de cada materia ou seminario, aínda que tamén intervén o Consello do Departamento ao revisar e aprobar cada curso os diferentes programas.

No caso da directiva de "garantía de calidade dos programas formativos" debemos remitirnos ao establecido na Memoria e ao desenvolvemento da normativa da USC. Con respecto a este tema, así como ao nomeamento da Comisión correspondente do Sistema de Garantía Interna do Centro (SGIC), esta Comisión é a responsable de tomar as medidas oportunas para garantir a mellora da titulación, elaborando os criterios que deben aplicarse nos programas ascritos ao centro, tal e como aparece na páxina Web correspondente e na propia Memoria do Máster.

Con respecto á "supresión ou extinción do programa formativo", a Comisión Académica remítese, neste caso concreto, ao establecido na Memoria e á normativa da USC. De calquera maneira, no apartado 9.5.3 da Memoria do Máster recollénse os criterios específicos no suposto de extinguirse o título.

Finalmente, é na xestión do proceso de ensino-aprendizaxe onde se poderían mellorar algúns aspectos ou aplicar os criterios específicos establecidos na Memoria e que, por diversas causas, que xa apuntabamos cando valoramos o acceso e a admisión de estudantes, non se levaron a termo.

Como quedou consignado, os órganos responsables da xestión do proceso de ensino aprendizaxe son a Comisión Académica e o profesorado que desenvolven as materias, aínda que tamén intervén o centro a traves da SGIC e mesmo o equipo de goberno da USC, elaborando a normativa propia a través dos servizos administrativos.

Tal e como consta na Memoria, correspóndelle ao Departamento establecer os perfís de ingreso e os criterios xerais para a superación do curso, sendo os profesores das materias os que fixan os requirimentos específicos para cada seminario.

Pero a admisión e matrícula non se realiza no Departamento, senón que o fan os Servizos Administrativos, aplicando un criterio xeral, sempre e cando a demanda no sexa superior a 25 alumnos. Neste caso introduciríanse os criterios específicos establecidos na Memoria. Precisamente é neste punto onde se poderían incorporar melloras.

No que fai referencia ao "apoio e orientación aos estudantes" e á "metodoloxía do ensino e avaliación" entendemos que aparece claramente exposta na Memoria do Máster e que non difire da que aplica o profesorado que imparte docencia nas outras titulacións de carácter universitario. De todo isto dáse conta no apartado 4.3 da Memoria do Máster, cando se fai referencia ao sistema de apoio e orientación, e no apartado 5 de planificación do ensino para os demais temas.

Ao tratarse dun Máster de investigación non se fixan criterios específicos para a orientación profesional, simplemente aplícase a normativa xeral.

Para as alegacións, reclamacións e suxestións estase a aplicar o indicado no apartado 9.5.2 da Memoria

onde se recollen con suficiente claridade todos aqueles aspectos que poidan servir para mellorar a titulación, en xeral, e a formación do alumnado, en particular.

En canto ás normativas que afectan aos estudantes, entendemos que poderían incorporar, como xa vimos reiterando, algunhas modificacións, que non lle corresponde precisar á Comisión Académica do Máster, xa que ela non marca os prazos de matrícula, nin o inicio das clases, extremos estes nos que se ten producido ao longo deste bienio unha relativa desorganización ou falla de coordinación, toda vez que comeza o curso sen ter rematados os prazos de matrícula, dando lugar a que certos estudantes o matricularense dentro do prazo oficial, cando se incorporaron a algúns seminarios estes xa tiñan rematado. A solución pasaría pola aplicación das propostas que formulamos anteriormente.

Polo demais estamos convencidos de que a experiencia e os anos irán matizando e axudando a correxir e solventar os problemas que se van suscitando, fundamentalmente en canto a validacións de estudos e materias.

O resto dos apartados susceptibles de análise, como son os relativos á participación dos grupos, a recollida da información, a defición e a implementación das melloras, non son diferentes aos establecidos na memoria do master e ós que vimos apuntando nas anteriores fichas.

BOAS PRÁCTICAS:

PROPOSTAS DE MELLORA:

CRITERIO	
Denominación da proposta	Tratar de hamonizar, no posible, os prazos de matrícula co calendario académico aprobado no Consello de Goberno da USC.
Punto débil detectado	Incorporación de todo o alumnado xa nas primeiras materias que se desenvolven no master.
Ámbito de aplicación	UXA
Responsable da súa aplicación	Comisión académica (persoas encargadas do seguimento, coordinadora do master e secretaría)
Obxectivos específicos	Acadar a incorporación de todo o alumnado desde o inicio do máster.
Actuacións a desenvolver	Modificar desde a UXA os prazos de matrícula. Modificar horarios e calendario de comezo.
Periódo de execución	Outubro 2012
Recursos/financiamento	Recursos humanos do Departamento
Responsable do seguimento	UXA Coordinadora do programa
Indicadores de execución	Número de matriculados o día da presentación do master. Redución de reclamacións por materias xa impartidas.
Observacións	

A cumprimentar só se foi executada (total ou parcialmente)	
Nivel de cumprimento	Escaso
Resultados obtidos	Medio con respecto á asistencia do alumnao matriculado xa empezado o curso e nulo con respecto a alumnos con bolsa de mobilidade.
Grao de satisfacción	Medio-baixo
Accións correctoras a desenvolver	No caso de alumnos de mobilidade Erasmus Mundi realización de titorias individuais Elaboración de normativa interna para regular a exención parcial de docencia presencial daqueles alumnos que disfruten dunha bolsa de mobilidade, xunto ao deseño e elaboración de intervencións específicas para estes estudantes nas materias nas que non poidan asistir.

CRITERIO	
Denominación da proposta	Procurar que o período de formalización da matrícula remate antes do inicio das clases.
Punto débil detectado	Incorporación de todo o alumnado xa nas primeiras materias que se desenvolven no master.
Ámbito de aplicación	UXA
Responsable da súa aplicación	Comisión académica (persoas encargadas do seguimento, coordinadora do master e secretaría)
Obxectivos específicos	Acadar a incorporación de todo o alumnado desde o inicio do máster.
Actuacións a desenvolver	Modificar desde a UXA os prazos de matrícula. Modificar horarios e calendario de comezo.
Periódo de execusión	Outubro 2012
Recursos/financiamento	Recursos humanos do Departamento
Responsable do seguimento	UXA Coordinadora do programa
Indicadores de execusión	Número de matriculados o día da presentación do master. Redución de reclamacións por materias xa impartidas.
Observacións	
A cumprimentar só se foi executada (total ou parcialmente)	
Nivel de cumprimento	Escaso
Resultados obtidos	Medio con respecto á asistencia do alumnao matriculado xa empezado o curso e nulo con

	respecto a alumnos con bolsa de mobilidade.
Grao de satisfacción	Medio-baixo
Accións correctoras a desenvolver	No caso de alumnos de mobilidade Erasmus Mundi realización de titorias individuais Elaboración de normativa interna para regular a exención parcial de docencia presencial daqueles alumnos que disfruten dunha bolsa de mobilidade, xunto ao deseño e elaboración de intervencións específicas para estes estudantes nas materias nas que non poidan asistir.

BREVE DESCRICIÓN DAS MODIFICACIÓNS	**XUSTIFICACIÓN DAS MODIFICACIÓNS**

Recursos humanos

Valorarase o criterio de "Persoal académico" da memoria para a solicitude de verificación de títulos oficiais (anexo I do Real Decreto 861/2010) e a directriz de "Garantía da calidade do persoal académico e de administración e servizos" do Programa FIDES-AUDIT.

Valoración xeral do grao de cumprimento do criterio

Satisfactoria	A	Suficiente	B	Insuficiente	C	Ausencia de evidencias documentais	D

Reflexión (xustificación da valoración) / Conclusións:

En conxunto entendemos que a valoración deste apartado é satisfactoria, aínda que dita valoración poderíase reducir a suficiente no que respecta ao persoal de administración e servizos, en concreto ao persoal de apoio, tanto o de tipo administrativo como ao técnico especializado en novas tecnoloxías.

Se ben o desenvolvemento do Máster corresponde exclusivamente ao Departamento, a política de persoal, tanto docente como de administración e servizos depende do goberno da USC, polo que a Comisión Académica só pode planificar a docencia co profesorado doutor que ten adscrito, que en principio é suficiente tal e como consta na Memoria. Neste sentido, non dispón de posibilidades de contratar novo profesorado. O único que esta en condicións de facer é solicitalo en función dos criterios que establece a Comisión de Goberno da USC.

Por outra parte, en relación co persoal de administración e servizos, debemos consignar que este depende directamente do centro, agás a secretaría administrativa do Departamento quen organicamente, ademais, depende da xestora académica do Centro, a cal é membro nato da Comisión Académica. Sendo así, nin a Comisión Académica nin o Consello de Departamento teñen competencias para a distribución deste persoal e a súa dedicación ao Master.

A tenor do anterior, as melloras só poden ser propostas polo Departamento e asumidas ou non polos órganos competentes en materia de contratación de persoal, tanto docente como de administración e servizos. E aínda estes últimos non están adscritos ao Departamento, senón ao Centro, que é o encargado de determinar as funcións que deben desenvolver, tendo en conta as distintas titulacións que nel se imparten.

Para finalizar, pódese engadir que o Departamento ten o persoal docente suficiente para facerse cargo da docencia do Master cos profesores que se incorporaron no curso académico 2010-11, aínda que por diferentes circunstancias estes últimos anos perdeu tres profesores que viñan asumindo tres créditos cada un deles, pero que foron suplidos con novas incorporacións de profesorado.

BOAS PRÁCTICAS:

PROPOSTAS DE MELLORA:

CRITERIO	
Denominación da proposta	Manter a mesma petición que se fai na Memoria.
Punto débil detectado	
Ámbito de aplicación	

Responsable da súa aplicación	
Obxectivos específicos	
Actuacións a desenvolver	
Periódo de execusión	
Recursos/financiamento	
Responsable do seguimento	
Indicadores de execusión	
Observacións	
A cumprimentar só se foi executada (total ou parcialmente)	
Nivel de cumprimento	
Resultados obtidos	
Grao de satisfacción	
Accións correctoras a desenvolver	

CRITERIO	
Denominación da proposta	Conseguir un maior apoio do persoal de administración e servizos.
Punto débil detectado	Incremento dos trámites burocráticos, que precisan de apoio administrativo
Ámbito de aplicación	Apoio á coordinación e xestión burocrática
Responsable da súa aplicación	SXOPRA e dirección do Departamento
Obxectivos específicos	Mellor xestión administrativa do máster
Actuacións a desenvolver	Agrupar toda a información do master un espazo virtual único dende onde se poida descargar e ter acceso a el.
Periódo de execusión	Xuño de 2011-decembro de 2012
Recursos/financiamento	Os PAS cos que conta a facultade
Responsable do seguimento	Director do Departamento e Coordinadora do Master.
Indicadores de execusión	Conseguir que o labor do coordinador sexa a de coordinación e elaboración de informes docentes, non de búsqueda e organización dos "links que a universidade dispón" para o desenvolvemento do master.
Observacións	
A cumprimentar só se foi executada (total ou parcialmente)	
Nivel de cumprimento	Medio
Resultados obtidos	Estase a elaborar unha base de datos única dende a universidade para todos os master oficiais, onde

	a información para o alumno e os docentes estea integrada e a disposición de todos.
Grao de satisfacción	En execución. As espectativas son altas.
Accións correctoras a desenvolver	

BREVE DESCRICIÓN DAS MODIFICACIÓNS	**XUSTIFICACIÓN DAS MODIFICACIÓNS**

Recursos materiais e servizos							
Valorarase o criterio de "Recursos materiais e servizos" da memoria para a solicitude de verificación de títulos oficiais (anexo I do Real Decreto 861/2010) e a directriz de "Garantía da calidade dos recursos materiais e servizos" do Programa FIDES-AUDIT.							
Valoración xeral do grao de cumprimento do criterio							
Satisfactoria	**A**	**Suficiente**	**B**	**Insuficiente**	**C**	**Ausencia de evidencias documentais**	**D**

Reflexión (xustificación da valoración) / Conclusións:

A valoración deste apartado considérase como suficiente, pero debemos ter en conta que os recursos materiais e de servizos non dependen do Departamento senón da Facultade, fundamentalmente, ou ben doutras instancias da USC, e que se atopan a disposición de todas as titulacións que se imparten na Universidade, en xeral e/ou na Facultade de Ciencias da Educación, no noso caso, en particular.

Entendemos que a valoración é suficiente e non satisfactoria, porque pode optimizarse. De feito sería mellorable a aula na que se vén desenvolvendo a docencia actualmente, toda vez que na Memoria se previa dispoñer dun espazo se seminario para 20-25 alumnos dotado de equipamento informático suficiente. Pero debido a que o número de alumnos foi superior aos 25 fíxose indispensable trasladarse a outro espazo con medios de inferior calidade e unha configuración de aula convencional non idonea para o desenvolvemento do traballo en pequenos grupos e a interacción do alumnado.

BOAS PRÁCTICAS:

PROPOSTAS DE MELLORA:

CRITERIO	
Denominación da proposta	Neste caso a proposta de mellora iría encamiñada a consecusión doutro espazo mais acaído para o desenvolvemento da docencia.
Punto débil detectado	Falta dun espazo de referencia para o desenvolvemento do master
Ámbito de aplicación	Facultade de Ciencias da Educación
Responsable da súa aplicación	Decanato e Dirección do Departamento
Obxectivos específicos	Habilitar un espazo con recursos tecnolóxicos onde os docentes poidan impartir con garantía a súa docencia.
Actuacións a desenvolver	Negociar coa Facultade outro espazo para desenvolver a docencia.
Periódo de execución	Curso Académico 2012-13
Recursos/financiamento	Decanato, Departamento e grupos de investigación do propio departamento.
Responsable do seguimento	A dirección do Departamento

Indicadores de execución	Hoxe contase co Seminario Herminio Barreiro que posúe pizarra dixital e equipamento para unha mellora da docencia do master, pero só para 25 persoas.
Observacións	
A cumprimentar só se foi executada (total ou parcialmente)	
Nivel de cumprimento	50% para o espazo dado pola Facultade e 100% para o Seminario Herminio Barreiro.
Resultados obtidos	Altos cando o alumnado non é superior a 25 alumnos e medio cando se supera dita cantidade..
Grao de satisfacción	O espazo e os recursos son valorados como moi positivamente cando estamos a falar do Seminario Herminio Barreiro e perde valoración ao referirse a outros espazos.
Accións correctoras a desenvolver	Seguir a negociar co Decanato para mellorar o espazo para a docencia, cando o alumnado sexa superior a 25.

BREVE DESCRICIÓN DAS MODIFICACIÓNS	**XUSTIFICACIÓN DAS MODIFICACIÓNS**

Resultados previstos							
Valorarase o criterio de "Resultados previstos" da memoria para a solicitude de verificación de títulos oficiais (anexo I do Real Decreto 861/2010) e as directrices de "Análise e utilización dos resultados para a mellora dos programas formativos" e "Publicación da información e rendición de contas sobre os programas formativos" do Programa FIDES-AUDIT.							
Valoración xeral do grao de cumprimento do criterio							
Satisfactoria	**A**	**Suficiente**	**B**	**Insuficiente**	**C**	**Ausencia de evidencias documentais**	**D**

Reflexión (xustificación da valoración) / Conclusións:

Como xa apuntabamos, os resultados previstos na Memoria Final no se cumpriron satisfactoriamente, polo que a Comisión Académica valora este apartado só de "suficiente".
O entender da Comisión Académica do Máster, como órgano da maior responsabilidade docente, as causas fundamentais do non cumprimento dos resultados previstos na Memoria son dúas.
A primeira, é que na previsión dos resultados do programa partiuse, como non podía ser doutro xeito daquela, xa que era a única referencia que se tiña, dos resultados do período de docencia do programa de doutoramento do cal procede o master, aplicando unha pequena corrección, ao entender que o Traballo Fin de Máster equivalería, en certo modo, ao Traballo de Investigación Tutelado, o cal pertencía xa ao período de investigación do doutorado. Pois ben, se nos atemos aos resultados do curso 2011-12 os resultados empezan a achegarse aos previsitos, en canto que os alumnos que rematan o master e o Traballo Fin de Master estano a facer con resultados medios altos O grao de éxito do master vén condicionado por algo que xa apuntou no seu momento a Comisión encargada de elaborar o borrador da Memoria do Máster, este debería ter unha duración de dous anos: o primeiro exclusivamente dedicado a docencia e o segundo a realización do Traballo Fin de Máster. Se tivésemos en conta esta opción, as taxas de eficiencia e de titulación mellorarían sensiblemente, achegándose ás previstas.
A segunda causa, xa comentada noutros apartados, refírese á da admisión do alumnado. Se no programa de doutoramento que serviu de guía para o deseño accedían só licenciados, moitos deles xa con anos de experiencia profesional, ao novo Máster poden aceder, e de feito así o fan, alumnos diplomados e, polo tanto, cuns coñecementos, fundamentalmente no ámbito teórico, metodolóxico e aplicado da investigación, inferiores. Isto orixina que nos procesos formativos téñanse que desenvolver aspectos que non estaba previsto abordar. Ademais ao curso poden incorporarse, sen ocupar praza, estudantes que veñen doutros países (Erasmus-Mundus), moitos deles -polo menos no que fai referencia á nosa experiencia do último ano-, parece que non dispoñen da formación adecuada para participar nun programa formativo de perfil investigador. Precisamente estes alumnos son os que tenden a aumentar a taxa de abandono e os que adoito non rematan o Traballo Fin de Máster, ao cal en moitos casos lles resulta imposible acceder por non ter superadas as materias do programa formativo.
Todas estas informacións, que se obteñen das diferentes avaliacións foron, son e seguiran sendo, obxecto de análise e debate no seo da Comisión Académica e entre o profesorado que vén impartindo o Máster.
As posibles melloras para acadar os resultados previstos son de dous tipos:

a) Académicas, que corresponden implementar por parte da Comisión Académica do Máster e o Departamento. Estas vincularíanse á mellora dos procesos de ensino-aprendizaxe e a relación do profesorado co alumnado, basicamente na orientación e seguimento dos seus traballos. Isto requeriría con toda probabilidade, unha maior implicación nos procesos interactivos co alumnado que afectaría dunha maneira particular aos titores, sempre e cando lles fose recoñecido académica e laboralmente e, así mesmo, nunha superior dedicación do alumnado ao seu traballo para recuperar, cando así cumprira, os déficits cos que ingresasen no Máster. Para iso habería que programar reunións específicas do alumnado cos seus titores de maneira continuada durante todo o curso académico.
b) Institucionais, que xa non dependen tanto da Comisión Académica nin do Departamento. A primeira consistiría na aplicación dos criterios específicos de admisión do alumnado que aparecen recollidos na Memoria o que posiblitaría que só accedesen aqueles alumnos que tiveran un determinado perfil formativo e non só unha titulación. A segunda radicaría en facer do Máster un programa de dous anos de duración, dos cales o primeiro estaría adicado a docencia e o segundo a investigación, conducente á culminación do Traballo Fin de Máster, en canto tarefa de investigación.

BOAS PRÁCTICAS:

PROPOSTAS DE MELLORA:

CRITERIO	
Denominación da proposta	Concienciar ao alumnado do Máster da necesidade de paticipar en máis reunións cos seus titores, en especial, e co profesorado do Máster, en xeral, dedicando máis horas do seu traballo a tarefas de orientación nas horas de titorías.
Punto débil detectado	Seguimento irregular das titorias por parte dos alumnos do master.
Ámbito de aplicación	Curso académico 2010-11 do master
Responsable da súa aplicación	Comisión académica do master
Obxectivos específicos	Facer un seguimento máis exhaustivo do alumnado dende as titorias.
Actuacións a desenvolver	Calendario obrigatorio de titorias e seguimento.
Periódo de execusión	Curso académico 2010-11.
Recursos/financiamento	Elaboración e aplicación da plantilla (anexo I)
Responsable do seguimento	Comisión académica de master
Indicadores de execusión	Maior taxa de aprobados nas materias teóricas. Maior número de titulados que defenden o Traballo Fin de Master rematando o master de investigación. Resultados da plantilla de control. Ver anexo I
Observacións	
O resultado positivo acadado no seguimento levado a cabo nas titorias obrigatorias de seguimento tamén o aplicamos no curso 2011-12	
A cumprimentar só se foi executada (total ou parcialmente)	
Nivel de cumprimento	Medio-alto
Resultados obtidos	O éxito de alumnado que consegue rematar o master incrementouse en máis dun 20% con respecto aos anos anteriores.
Grao de satisfacción	Elevado
Accións correctoras a desenvolver	

CRITERIO	
Denominación da proposta	Convidar ao profesorado a que, na medida do posible, faga un maior seguimento do alumnado do Máster, en especial daquel cuxo traballo ha de supervisar como titor.
Punto débil detectado	Detectouse no curso 2010-11 que había alumnos que non contactaran co seu titor de Traballo Fin de Master no mes de abril de 2011 o que implicaba que non poderían rematar o master
Ámbito de aplicación	Todo o alumnado do master
Responsable da súa aplicación	A Comisión Académica do Master

Obxectivos específicos	Conseguir un maior seguimento dos alumnos Acadar maiores taxas de éxito
Actuacións a desenvolver	Tentar que o profesorado manteña máis reunións de seguimento e de orientación co alumnado ao que lle dirixe o seu Traballo Fin de Máster.
Periódo de execusión	Curso 2011-12
Recursos/financiamento	Todo o profesorado do Departamento con docencia no master.
Responsable do seguimento	Comisión Académica do Master
Indicadores de execusión	Fichas de control de asistencia fundamentalmente
Observacións	
A cumprimentar só se foi executada (total ou parcialmente)	
Nivel de cumprimento	Medio-alto
Resultados obtidos	Mellora na porcentaxe de éxito no master
Grao de satisfacción	Elevado
Accións correctoras a desenvolver	

CRITERIO	
Denominación da proposta	No ámbito institucional deberáse tratar de combinar os criterios pouco restritivos de acceso que establece a Universidade cos máis específicos e rigorosos que se consignan na Memoria do Máster. En calquera caso procurarase harmonizar os criterios da USC cos dun Máster de perfil investigador
Punto débil detectado	Demanda de preinscrición dun alto número de alumnos con titulacións que non teñen como obxectivo a investigación, sendo este master a súa principal finalidade.
Ámbito de aplicación	Alumnado do master
Responsable da súa aplicación	Departamento de Teoría da Educación, Historia da Educación e Pedagoxía Social. Unidade de Xestión Académica
Obxectivos específicos	Acompasar no maior grao posible a titulación da acceso cun master de investigación.
Actuacións a desenvolver	
Periódo de execusión	Curso 2012-13
Recursos/financiamento	
Responsable do seguimento	Director do Departamento
Indicadores de execusión	Adecuación da formación do alumnado as esixencias do master (criterios propios)
Observacións	
Tamén na esfera institucional, tenderase a analizar as posibilidades de que os Másteres exclusivamente	

de investigación, como é o que aquí nos ocupa, poidan ter unha duración de 2 anos, cun primeiro período dedicado á docencia e un segundo á realización do Traballo Fin de Máster de enfoque nidiamente investigador.

A cumprimentar só se foi executada (total ou parcialmente)	
Nivel de cumprimento	Nulo
Resultados obtidos	Non se acadaron
Grao de satisfacción	Nulo
Accións correctoras a desenvolver	

BREVE DESCRICIÓN DAS MODIFICACIÓNS	**XUSTIFICACIÓN DAS MODIFICACIÓNS**

ANEXO I

DEPARTAMENTO DE TEORÍA DA EDUCACIÓN HISTORIA DA EDUCACIÓN E PEDAGOXÍA SOCIAL
Facultade de Ciencias da Educación
Campus universitario sur • 15782 Santiago de Compostela
Telf.: 981 563 100, ext. 13762
Fax 981 530 438

PLANTILLA DE CONTROL ALUMNADO MASTER
DOCENTE:

NOME E APELIDOS:
ENDEREZO ELECTRÓNICO:
TITULACIÓN:
CURSO ACADÉMICO

MESES		TITORIAS OBRIGATORIA DE ORIENTACIÓN		TITORIAS DE ASISTENCIA A SEGUIMENTO	
OUTUBRO	Datas				
	Duración da sesión				
	Documentos aportados				
	Dúbidas				
NOVEMBRO	Datas				
	Duración da sesión				
	Documentos aportados				
	Dúbidas				
DECEMBRO	Datas				
	Duración da sesión				
	Documentos aportados				
	Dúbidas				
XANEIRO	Datas				
	Duración da sesión				
	Documentos aportados				
	Dúbidas				
FEBREIRO	Datas				
	Duración da sesión				
	Documentos aportados				
	Dúbidas				

MARZO	Datas				
	Duración da sesión				
	Documentos aportados				
	Dúbidas				
ABRIL	Datas				
	Duración da sesión				
	Documentos aportados				
	Dúbidas				
MAIO	Datas				
	Duración da sesión				
	Documentos aportados				
	Dúbidas				
XUÑO	Datas				
	Duración da sesión				
	Documentos aportados				
	Dúbidas				
OBSERVACIÓNS					

Sistema de garantía da calidade

Valorarase o criterio de "Sistema de garantía de calidade" da memoria para a solicitude de verificación de títulos oficiais (anexo I do Real Decreto 861/2010) e o Sistema de Garantía Interna da Calidade (SGIC) do Centro.

Valoración xeral do grao de cumprimento do criterio

Satisfactoria	A	Suficiente	B	Insuficiente	C	Ausencia de evidencias documentais	D

Reflexión (xustificación da valoración) / Conclusións:

Se ben na Memoria aparece de xeito moi detallado o Sistema de Garantía de Calidade, a valoración que se fai é só suficiente, porque enténdese que a implementación de dito sistema demorouse no tempo e unha vez posto en funcionamento resulta pouco áxil, moi burocrático e pouco eficaz.

BOAS PRÁCTICAS:

PROPOSTAS DE MELLORA:

CRITERIO	
Denominación da proposta	Deberíanse simplificar os procedementos para axilizar o SGIC e obter a máxima eficacia.
Punto débil detectado	Entramado burocrático moi complexo
Ámbito de aplicación	
Responsable da súa aplicación	SXOPRA
Obxectivos específicos	Establecer unha base de datos que recolla a información de cada master e os teña a disposición da ACSUG
Actuacións a desenvolver	Crear base de datos
Periódo de execución	Curso 2012
Recursos / financiamento	
Responsable do seguimento	Vicrerreitoría de Profesorado e de Calidade
Indicadores de execución	Activación da plataforma dixital
Observacións	
A cumprimentar só se foi executada (total ou parcialmente)	
Nivel de cumprimento	Medio
Resultados obtidos	Información remitida dende os departamentos. Estase a executar e contamos que en decembro estea a disposición de todos.
Grao de satisfacción	Se se cumpre, elevado
Accións correctoras a desenvolver	

BREVE DESCRICIÓN DAS MODIFICACIÓNS	XUSTIFICACIÓN DAS MODIFICACIÓNS

Calendario de implantación							
Valorarase o criterio de "Calendario de implantación" da memoria para a solicitude de verificación de títulos oficiais (anexo I do Real Decreto 861/2010).							
Valoración xeral do grao de cumprimento do criterio							
Satisfactoria	**A**	**Suficiente**	**B**	**Insuficiente**	**C**	**Ausencia de evidencias documentais**	**D**
Reflexión (xustificación da valoración) / Conclusións: A valoración que fai a Comisión Académica é satisfactoria, posto que se puido por en marcha o conxunto do Máster, incidindo fundamentalmente, no programa formativo. O problema máis grave derivou do solapamento entre o periodo do prazo de matrícula e o inicio e desenvolvemento das actividades lectivas, orixinando graves desaxustes e disfuncionalidades que repercutiron en último termo na preparación do alumnado.							
BOAS PRÁCTICAS:							
PROPOSTAS DE MELLORA:							

BREVE DESCRICIÓN DAS MODIFICACIÓNS	XUSTIFICACIÓN DAS MODIFICACIÓNS
Adiar o inicio do curso ao peche dos prazos de matrícula e non autorizar a apertura de novos prazos extraordinarios.	Estableceuse esta modificación para que non acontecera que alumnos que se matriculan en prazos extraordinarios se incorporaran ao Máster cando algunhas materias obrigatorias xa tiñan rematado o seu período de docencia. Nun Máster presencial como é este, a non asistencia ás sesións docentes implica que o alumnado se atope con grandes dificultades para superar as materias ás que non concorre.

4.- ACCIÓNS LEVADAS A CABO ANTE AS RECOMENDACIÓNS ESTABLECIDAS NO INFORME FINAL DE VERIFICACIÓN E NOS SUCESIVOS INFORMES DE SEGUIMENTO.

INFORME FINAL DE VERIFICACIÓN	
Recomendacións establecidas no informe final	**Accións levadas a cabo (incluindo datas, responsable, estado, ...)**
Ver anexo que se corresponde coa información dada no informe de seguimento correspondente 2010-11 o cal foi aceptado.	Foron incorporadas á Memoria final, tal e como aparecen no anexo, que presentamos.

ANEXO

DEPARTAMENTO DE TEORÍA DA EDUCACIÓN
HISTORIA DA EDUCACIÓN E PEDAGOXÍA SOCIAL

Facultade de Ciencias da Educación
Campus universitario sur • 15782 Santiago de Compostela
Telf.: 981 563 100, ext. 13762
Fax 981 530 438

Respuesta al informe de la ACSUG correspondiente a la solicitud de verificación del Titulo de Máster Universitario de Investigación en Educación, Diversidad Cultural y Desarrollo Comunitario por a Universidad de Santiago de Compostela del que es responsable el Departamento de Teoría de la Educación, Historia de la Educación y Pedagogía Social.

ASPECTOS QUE NECESARIAMENTE DEBEN MODIFICARSE:

CRITERIO 2: JUSTIFICACIÓN

Se debe incluir una descripción de los procedimientos de consulta internos y externos utilizados (encuestas, reuniones de trabajo, etc.) pues tan solo se mencionan colectivos y no la forma y frecuencia de su implicación en el proceso.

RESPUESTA:
a) Con los profesores del departamento se celebraron diez reuniones de trabajo en las

que se recabó información directa acerca de los contenidos que, a tenor del desarrollo de las temáticas que se estaban investigando, deberían incorporarse al programa académico del máster.
A estos docentes se les suministró además una plantilla provista de los descriptores que se consideraban nucleares en la configuración de los seminarios que compondrían el máster. Tales descriptores eran:
- Denominación y justificación epistemológica y curricular de los seminarios que de acuerdo con las líneas de investigación cultivadas por cada grupo deberían formar parte del máster.
- Formulación de los objetivos o competencias correspondientes a cada uno de los seminarios propuestos.
- Metodología y estrategia del proceso de enseñanza-aprendizaje a seguir en cada seminario.
- Imbricación del seminario sugerido con el módulo en el que debería integrarse.
- Procedimientos de evaluación indicados.
Toda la información recogida se analizó en las reuniones de seminario antes referidas de las que surgió la síntesis.
A los docentes e investigadores que han venido colaborando con los grupos de investigación constituidos en el Departamento se les remitió un borrador de la memoria del máster a fin de que indicasen las sugerencias que considerasen oportunas respecto al diseño del mismo en sus diferentes componentes curriculares.
b) Con respecto a este colectivo se utilizaron los resultados de las encuestas de satisfacción que anualmente se les vienen aplicando para que manifiesten su opinión y criterios de mejora de los estudios realizados. Algunos de ellos que actualmente son becarios de formación de personal investigador participaron, a su vez, en las reuniones realizadas por los grupos de investigación del departamento.
c) Se recurrió también como criterio de autoridad a la información facilitada por técnicos y entidades concernidos por la temática objeto de tratamiento en el máster y susceptible de investigación desde los ámbitos profesionales en los que tales técnicos e instituciones centran sus cometidos de intervención educativa, cultural y comunitaria. El instrumento de recogida de datos consistió en una encuesta telemática cuyos contenidos eran similares a los que conformaban la herramienta utilizada con los profesores del departamento, previas las oportunas adaptaciones
d) De éstas se realizó un vaciado de la producción investigadora generada por cada una de las asociaciones científicas y difundida a través de sus publicaciones periódicas, congresuales y monográficas, atendiendo de manera particular a las temáticas más frecuentemente examinadas por los miembros de la comunidad científica en relación con los ámbitos cognitivos en torno a los que se articulan los módulos de contenido del máster, tal y como se consigna en el punto 2.2.

CRITERIO 3: OBJETIVOS

Se debe reformular el apartado de objetivos del título, competencias generales y competencias específicas dado que los objetivos planteados están formulados como competencias a adquirir en cada módulo y hay confusión y/o desconexión entre

competencias generales del máster y competencias generales de los módulos. Ante tal número de competencias generales y específicas de cada módulo, se debería clarificar la correspondencia entre competencias del título y las de módulos o materias.

RESPUESTA:

El máster titulado Educación, Diversidad Cultural y Desarrollo Comunitario se orienta, como objetivo general, hacia la adquisión por parte del estudiante de una formación avanzada de carácter especializado y multidisciplinar para promover su iniciación en tareas investigadoras que culminen en la realización y defensa de una tesis doctoral. Este objetivo genérico encuentra concreción en la siguiente bateria de objetivos desagregados por módulos temáticos, cuya consecusión se aspira a alcanzar en su integridad:

3.2. COMPETENCIAS GENERALES Y ESPECÍFICAS DEL MÁSTER

De acuerdo con estos objetivos se pretende garantizar la consecusión de las siguientes competencias generales y específicas con la realización a las actividades incluidas en la programación del máster:

a) COMPETENCIAS GENERALES DEL MÁSTER

Se aspira a que el alumnado sea capaz de:

Aplicar los conocimientos adquiridos para la resolución en entornos…

De hacer uso de las habilidades de aprendizaje que permitan…

b) COMPETENCIAS ESPECÍFICAS DEL MÁSTER:

Las competencias específicas del máster se corresponden con las denominadas "competencias generales" en el apartado 5.3., asignadas por módulos temáticos. Se entiende que la desagregación de las competencias generales relacionadas en el punto anterior da lugar a las competencias específicas que se pretenden alcanzar con el desarrollo de cada uno de los módulos temáticos. De este modo se logra la vinculación entre el diseño del máster en su conjunto y los componentes que vertebran cada uno de sus módulos en la esfera competencial.

Por consiguiente, cada módulo tendrá sus competencias generales, que se identifican con las específicas del máster, y sus competencias particulares que atañen a cada uno de ellos de manera diferencial. A través de las primeras se logra la imbricación de los respectivos módulos con el conjunto del máster.

La cuantificación específica de estas competencias se consignará en las guias didácticas correspondientes a cada módulo y sus materias.

CRITERIO 5: PLANIFICACIÓN DE LAS ENSEÑANZAS

Se debe establecer una correspondencia entre las competencias específicas, que se deben reseñar en el apartado 3, y las indicadas en cada módulo o materia.

RESPUESTA:

Se modifica en la línea indicada en la propuesta de la ASUG desde la página 32 a la 47 de la Memoria en las cuales se establece la correspondencia entre las competencias

específicas del Máster y generales del módulo con las particulares del módulo, teniendo en cuenta que las competencias generales del módulo son las específicas del máster

Se deben indicar los créditos, y su distribución por materias, que el estudiante puede cursar de forma semipresencial, a distancia y telemáticamente.

RESPUESTA

NOTA: Los estudiantes podrán cursar de forma semipresencial un total de 12 créditos correspondientes a las materias:

Por su parte, la posibilidad de cursar determinadas materias a distancia y telemáticamente dependerá de las aplicaciones virtuales de las que disponga la Universidad de Santiago de Compostela para los estudios de posgrado y del reconocimiento de la variante virtual que, en su caso, le conceda al máster. No obstante, en ningún supuesto se podrán realizar de forma virtual las materias del módulo I.

Se debe incluir en este apartado de la memoria la planificación temporal de los diferentes módulos o materias (esta información aparece como cronograma de implantación en el apartado 10).

RESPUESTA:

5.4. PLANIFICACIÓN TEMPORAL POR MATERIAS

PRIMER CUATRIMESTRE	
MATERIAS OBLIGATORIAS	**Créditos ECTS**
Mat. 1: Metodología de la investigación histórico-comparada en educación	3
Mat. 2: Metodologías cualitativas en la investigación socioeducativa	3
Mat. 3: Metodología del diseño y evaluación de programas socioeducativos	3
Mat. 4: Metodología de la investigación en el cambio socio-educativo	3
Mat. 7: La toma de decisiones en política educativa	3
Mat. 9: La educación para la ciudadanía y la interculturalidad: derechos humanos, familia y aprendizaje cooperativo	3
Mat.11 Educación, cultura y desarrollo comunitario local	6
MATERIAS OPTATIVAS	**Créditos ECTS**
Mat. 5: Políticas educativas, inmigración y bienestar social	6
Mat. 6: Educación social y políticas culturales	3
Mat. 8: Educación y ciudadanía en la historia europea	3
Mat. 10: Educación en valores, sociedad civil y desarrollo cívico	6
TOTAL DE CRÉDITOS OFERTADOS EN EL PRIMER CUATRIMESTRE	**42**

SEGUNDO CUATRIMESTRE

MATERIAS OBLIGATORIAS	**Créditos ECTS**
Mat.19 Trabajo final tutelado	15
MATERIAS OPTATIVAS	**Créditos ECTS**
Mat.12 Sociedad civil, inmigración y participación social para el desarrollo comunitario	3
Mat.13 Problemática pedagógica y antropológica de la cultura “legítima”	3
Mat.14 Género y educación social	3
Mat.15 La conciliación de los tiempos educativos y sociales	3
Mat.16 Educación, emociones y afectividad	3
Mat.17 Personas mayores, memoria comunitaria y patrimonio educativo	3
Mat.18 La relación de la Institución Libre de Enseñanza con los movimientos pedagógicos europeos	3
TOTAL DE CRÉDITOS OFERTADOS EN EL SEGUNDO CUATRIMESTRE	**36**

Se debe revisar la materia 16 ya que aparece con distintos nombres a lo largo de la memoria (páginas 25, 27, 72).

RESPUESTA:
Se corrigió en todos los apartados el nombre de la materia 16: Educación, emociones y afectividad

Se debe incorporar una descripción detallada de las actividades formativas, cuando menos, por módulos con su contenido en ECTS, la dedicación establecida para los estudiantes, su metodología de enseñanza aprendizaje y su relación con las competencias que debe adquirir el estudiante, tal y como se indica en el Anexo I del RD 1393/2007.

RESPUESTA:

ACTIVIDADES FORMATIVAS POR MÓDULOS, DEDICACIÓN DE LOS ESTUDIANTES, METODOLOGÍA DE ENSEÑANZA Y RELACIÓN CON LAS COMPETENCIAS QUE SE DEBEN ADQUIRIR

MÓDULO I METODOLOGÍA DE LA INVESTIGACIÓN EN REALIDADES Y PROCESOS SOCIEDUCATIVOS

MODULOS	**COMPETENCIAS QUE ADQUIERE EL ALUMNO**	**ACTIVIDADES FORMATIVAS**		**HORAS**	**CRÉDITOS ECTS**
MÓDULO I	GENERALES DEL MÁSTER: 1-2-3-4-	**METODOLOGÍA**	Clase expositiva	36	
			Clase interactiva	96	
	ESPECÍFICAS DEL MÁSTER O GENERALES DEL MÓDULO: De I.1 a I.18		Tutorías obligatorias	62	
	PARTICULARES DEL MÓDULO: De I.1 a I.20	**TRABAJO DEL ALUMNO**	Recensiones	25	
			Trabajos monográficos	51	
			Comentarios de textos	10	
			Examen	20	
			TOTAL	300	12

MÓDULO II LAS POLÍTICAS EDUCATIVAS Y CULTURALES EN LOS PROCESOS DE DESARROLLO

MODULOS	**COMPETENCIAS QUE ADQUIERE EL ALUMNO**	**ACTIVIDADES FORMATIVAS**		**HORAS**	**CRÉDITOS ECTS**
MÓDULO II	GENERALES DEL MÁSTER: 1-2-3-4	**METODOLOGÍA**	Clase expositiva	36	
			Clase interactiva	96	
	ESPECÍFICAS DEL MÁSTER O GENERALES DEL MÓDULO: De II.1 a II.10		Tutorías obligatorias	62	
	PARTICULARES DEL MÓDULO De		Recensiones	25	

	II.1 a II.12	**TRABAJO DEL ALUMNO**	Trabajos monográficos	51	
			Comentarios de textos	10	
			Examen	20	
			TOTAL	300	12

MÓDULO III EDUCACIÓN PARA LA CIUDADANÍA Y DIVERSIDAD CULTURAL

MODULOS	**COMPETENCIAS QUE ADQUIERE EL ALUMNO**	**ACTIVIDADES FORMATIVAS**		**HORAS**	**CRÉDITOS ECTS**
MÓDULO III	GENERALES DEL MÁSTER: 1-2-3-4	**METODOLOGÍA**	Clase expositiva	36	
			Clase interactiva	96	
	ESPECÍFICAS DEL MÁSTER O GENERALES DEL MÓDULO: De III.1 a III.10		Tutorías obligatorias	62	
	PARTICULARES DEL MÓDULO De III.1 a III.8	**TRABAJO DEL ALUMNO**	Recensiones	25	
			Trabajos monográficos	51	
			Comentarios de textos	10	
			Examen	20	
			TOTAL	300	12

MÓDULO IV LA EDUCACIÓN EN EL DESARROLLO COMUNITARIO Y LOCAL. ENFOQUES TEÓRICOS INCIATIVAS Y EXPERIENCIAS PRÁCTICAS

MODULOS	**COMPETENCIAS QUE ADQUIERE EL ALUMNO**	**ACTIVIDADES FORMATIVAS**		**HORAS**	**CRÉDITOS ECTS**
	GENERALES DEL MÁSTER:	**METODOLOGÍA**	Clase expositiva	36	

MÓDULO IV	1-2-3-4		Clase interactiva	96	
	ESPECÍFICAS DEL MÁSTER O GENERALES DEL MÓDULO: De IV.1 a IV.3		Tutorías obligatorias	62	
	PARTICULARES DEL MÓDULO De IV.1 a IV.5	**TRABAJO DEL ALUMNO**	Recensiones	25	
			Trabajos monográficos	51	
			Comentarios de textos	10	
			Examen	20	
			TOTAL	300	12

MÓDULO V PROBLEMAS EMERGENTES Y ALTERNATIVAS EDUCATIVAS-SOCIALES EN LAS COMUNIDADES EN UN MUNDO GLOBALIZADO

MODULOS	COMPETENCIAS QUE ADQUIERE EL ALUMNO	ACTIVIDADES FORMATIVAS		HORAS	CRÉDITOS ECTS
MÓDULO V	GENERALES DEL MÁSTER: 1-2-3-4	**METODOLO-GÍA**	Clase expositiva	36	
			Clase interactiva	96	
	ESPECÍFICAS DEL MÁSTER O GENERALES DEL MÓDULO: De V.1 a V.10		Tutorías obligatorias	62	
	PARTICULARES DEL MÓDULO De V.1 a V.10	**TRABAJO DEL ALUMNO**	Recensiones	25	
			Trabajos monográficos	51	
			Comentarios de textos	10	
			Examen	20	
			TOTAL	300	12

TRABAJO FIN DE MÁSTER

TRABAJO	COMPETENCIAS QUE ADQUIERE EL ALUMNO	ACTIVIDADES FORMATIVAS		HORAS	CRÉDITOS ECTS
TRABAJO FIN DE MÁSTER	GENERALES DEL MÁSTER: 1-2-3-4	**METODOLOGÍA**	Tutorías obligatorias	40	
	ESPECÍFICAS DEL MÁSTER O GENERALES DEL TRABAJO: De 1 a 5				
	PARTICULARES DEL TRABAJO De 1 a 10	**TRABAJO DEL ALUMNO**	Diseño del trabajo y elaboración de instrumentos	30	
			Búsqueda bibliográfica y documental	50	
			Recogida de datos	50	
			Análisis y tratamiento de la información	90	
			Redacción del informe	100	
			Defensa del trabajo	15	

			TOTAL	375	15

INFORMES DE SEGUIMENTO (2010-2011)	
Recomendacións establecidas no informe de seguimento	**Accións levadas a cabo (incluindo datas, responsable, estado, ...)**
Criterio 1: Recoller con maior accesibilidade o tipo de ensinanza, o réxime de estudo, as prazas de novo ingreso ofertadas e os idiomas nos que se impartirá o master. Tamén debe indicarse a data de autorización da implantación do título pola Xunta de Galicia e a publicación no BOE. Por últmo debe recollerse un enlace accesible á Memoria, xa que o ofrecido non é válido e redirixe á web do título.	ACCIÓNS LEVADAS A CABO Introdúcese dita información na páxina web do Departamento e facilítanse os enlaces correspondientes ás da Universidade
	DATAS Implantación do título pola Xunta de Galicia: Decreto 4/34 do 3 de decembro de 2009 Publicado o 15 de decembro de 2009 no DOG. Publicación no BOE: 24/08/2010 Curso:2009-10
	RESPONSABLES Director do Departamento
	ESTADO En execución no que respecta á actualización da páxina WEB do Departamento
Criterio 4: Recoller de forma máis clara e accesible a información sobre a acollida, orientación e apoio aos estudantes.	ACCIÓNS LEVADAS A CABO No calendario a disposición do estudantado que se publica no mes de maio (accesible na páxina web do Departamento) sinalase o día da acollida onde todo o claustro docente do master está presente para darse a coñecer e presentarse ao alumnado. Na semana seguinte infórmase da reunión de orientación e asígnase un titor para o traballo fin de master que tamén cumpre función de orientador.
	DATAS Curso 2012-13
	RESPONSABLES Coordinadora do master e Comisión Académica do Master.
	ESTADO En execución.
Criterio 5: Na memoria se informa da existencia de prácticas externas	ACCIÓNS LEVADAS A CABO Na programación da materia recóllese de xeito claro esta

optativas, vinculadas a tres asignaturas de tres créditos cada unha ("Educación Social e Políticas Culturais", "Sociedade Civil, Inmigración e Participación Social para o Desenvolvemento Comunitario" e "A conciliación dos Tempos Educativos e Sociais") pero na web non se recolle información sobre prácticas externas, nin a descripción destas materias reflicte que o sexan. Se en realidade non se trata de prácticas externas, recoméndase modificar este aspecto na memoria do título.	posibilidade e tamén se sinala que estas se desenvolven sempre a petición do alumno e non como unha oferta xeral obrigatoria por ser de carácter optativo. DATAS Curso 2012-13 RESPONSABLES A Comisión Académica do Master e en concreto do Director do Departamento e a Coordinadora do master. ESTADO En execución
Criterio 8: Habilitar un enlace ao apartado da Vicerreitoria de Calidade, onde se ofrecen os datos das distintas taxas, posto que de non ser así os resultados son pouco accesibles. Recoméndase incluir datos de inserción laboral.	ACCIÓNS LEVADAS A CABO http://www.usc.es/gl/goberno/vrcalidade/datoscalidade.html DATAS 2012-13 RESPONSABLES Vicerreitoria de Calidade da USC. ESTADO Executado